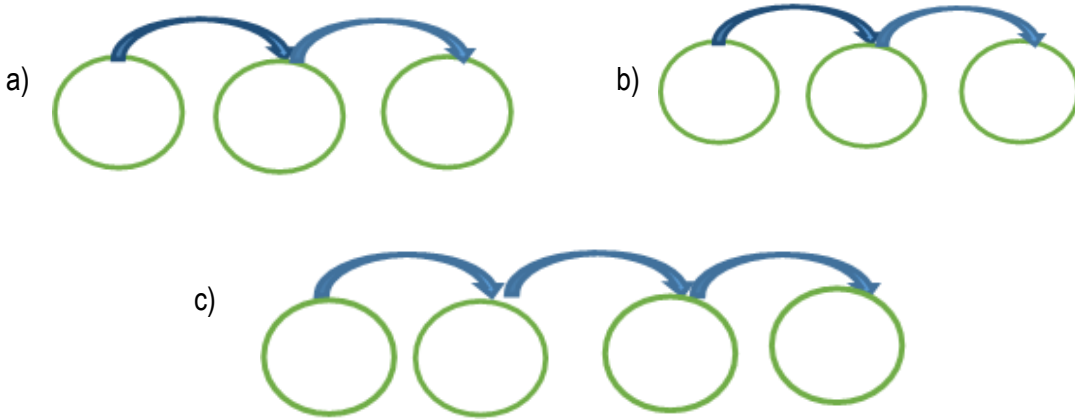

Kódszámod: _____ Elért pontszámod: /88 pont

1. Írd a megfelelő betűjeleket az ok-okozati összefüggéseket ábrázoló körökbe! A nyilak következményeket jelölnek.

a2	b2
c2	
..../6pont	

- A) felvilágosult eszmék hatása
- B) török uralom
- C) betelepítés, betelepülés, belső vándorlás
- D) uralkodói rendeletek, alattvalói ellenállás
- F) Rákóczi- szabadságharc kitörése
- G) alacsony lakosságszám, alacsony népsűrűség
- H) I. Lipót korlátlan kormányzási módszerei
- I) II. József modernizációs, egységesítési törekvései
- J) ónodi trónfosztás
- K) a magyarság aránya tovább csökken, a lakosság száma nő

2. Kiket jellemeznek az alábbi életrajzi adatok? Írd a pontozott vonalra!

a1	b1
c1	d1
e1	f1
..../6pont	

- a) Ung vármegye főispánja, Rákóczi barátja, a Senatus elnöke.
.....
- b) Portréfestő II.Rákóczi Ferenc, majd a szász választófejedelem udvarában.
.....
- c) Végvári vitézből lett kuruc ezredes, a dunántúli hadjárat vezetője.
.....
- d) Hivatali ambícióiban csalódott egykori professzor, titkos társaságok szervezője.
.....
- e) Császári börtönöket is megjáró író, költő, a nyelvújítás vezéralakja.
.....
- f) Magyar ezredes, a wagrami csata egyik hőse.
.....

4. Készíts időrendi sorrendeket külön – külön (1 - 4-ig) a képek, az idézetek, az adatok és a kitalált szövegek betűjeleiből a lenti táblázatban! Mindig az 1-es legyen a legrégebben történt esemény!

a2 b2

c2 d2

.../8pont

A)

B)

C)

D)

Idézetek:

- A) „A mi seregeink megmutatták a franciáknak, hogy merre van Páris.”
- B) „XVII.cikkely: Tulajdonától - lévén a tulajdonjog szent és sérthetetlen - senki meg nem fosztható [...].”
- C) „Déltájban érkeztek, botokkal és kaszákkal voltak felfegyverkezve. [...] Vezérük [...] tarpai jobbágyom.”
- D) „Szereztétek most vissza nemzeti léteteket, legyetek újra, akik valaha voltatok! Válasszatok királyt magatoknak [...]!”

Kitalált szövegek:

- A) - Anya, gyere gyorsan ide! Nézd, katonák vonulnak!
- Igen, fiam, a város önkéntesei.
- Anya, mit énekelnek? (Előre ország népe, harcra, ma diadal vár, hív hazánk!)
- Nem tudom pontosan. Azt hallottam, hogy egy költő írta nekik indulónak. Én is most hallom először.
- B) Képzeld, lányom, óriási szerencse ért bennünket. Mi is szállíthatunk süteményt a császári udvarba. Nagyon jól megfizetnek bennünket, mert állítólag itt lesz mindenféle király. Sőt még az orosz cár is. Ha szerencsénk lesz, több hónapig is eltarthat mire megegyezésre jutnak. Addig meg mi etetjük őket jó pénzért.
- C) Én nem értek egyet Önnel, uram! Szerintem van jövője ennek a gépnek. Watt mérnök úr ügyesen megoldotta a problémát. Ha van kedve, jöjjön el a jövő heti bemutatónkra.
- D) Hölgyem, nem indulhatunk tovább ilyen hidegben! Sztambul igen messze van! Megtámadhatnak bennünket útközben. Nem tudjuk, lesz-e szállásunk, élelmünk. Ráadásul még tart a háború a Habsburgok és a törökök között. Úgy tudom, a Temesköznek nevezett terület sorsa még nem dőlt el.

- Adatok:**
- A) II. Rákóczi Ferenc halála
  - B) A Szent Korona hazaérkezése Bécsből Budára
  - C) Lipcsei csata
  - D) Pragmatica Sanctio

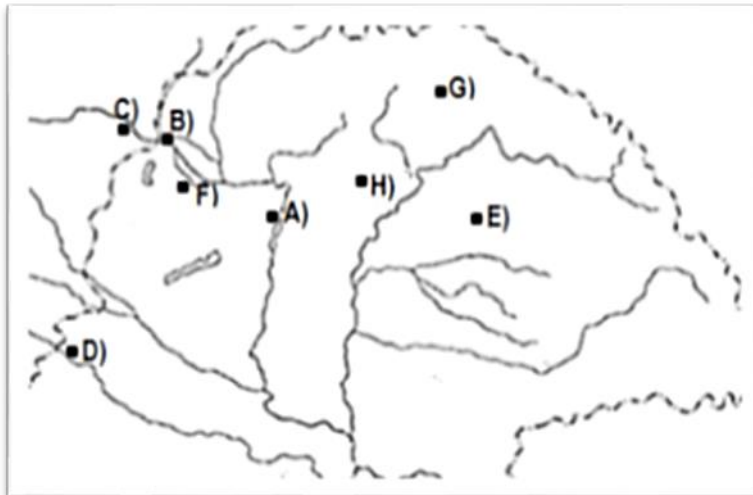
Időrend	Képek sorrendje	Idézetek sorrendje	Kitalált szövegek sorrendje	Adatok sorrendje
1.				
2.				
3.				
4.				

5. Írd a táblázatba a város neve mellé a hozzá tartozó állítás és a térkép betűjelét!
(Minden cellába csak egy betűjel kerülhet!)

város neve	állítás betűjele	térkép betűjele
Zágráb		
Kassa		
Bécs		
Eger		
Buda		
Debrecen		

Állítások:

- A) 1784-től a Helytartótanács székhelye.
- B) Templomában van II. Rákóczi Ferenc végső nyughelye.
- C) „Ugyan városnak neveztetik..azonban falunak tekintendő [...],a legnagyobb falu egész Európában”.
- D) A magyar országgyűlés helyszíne.
- E) Fazola Henrik díszkaput, Eszterházy Károly püspök egyetemnek szánt Lyceumot épített a városban.
- F) Itt ülésezett az Udvari Haditanács.
- G) Horvátország fővárosa.

6. Alkoss hat helyes párt az alábbi történelmi fogalmak és fogalommagyarázatok közül válogatva, tetszőleges sorrendben! A táblázatban dolgozz!

Fogalmak: sabor, diéta, Kúria, unitus, kurialista, szalon, culotte, mecénás, devalváció, kancellária

Fogalommagyarázatok: horvát tartománygyűlés, rendi megyegyűlés, pénz leértékelése, egytelkes jobbágy, főnemes, térdig érő nadrág, vendégház, legfelsőbb bíróság, görögkatolikus, támogató

	fogalom	fogalommagyarázat
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

a1 b1
c1 d1
e1 f1
g1 h1
i1 j1
k1 l1
.../12pont

a1 b1
c1 d1
e1 f1
.../6pont

7. Válaszolj a forrásokkal kapcsolatos kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

a1 b1

A) „Eddig szégyenlett a magyar németül nem beszélni, most pedig magát azt a nemzetet gyűlöli, melynek nyelvét beszéle, ezelőtt kevés idővel szégyenlett a magyar nemzeti öltözetben járni, ritkán lehetett csak látni is becsületes magyar ruhát, most pedig a ruhabeli lelkesedés úgy elragadott mindenkit. [...] Most ez időben midőn a francia nemzet minden arany és ezüst portékáját pénzzé tette, hogy hazáját boldogítsa, a magyar mind a ruhájára varratja.”
(Keresztési József nagyváradi református lelkész)

c1 d1

e1 f1

g1 h1

i1 j1

.../10pont

a) Melyik társadalmi rétegre jellemző leginkább az idézet? Karikázd be a helyes betűjelet!

A) nemesség   B) polgárság   C) jobbágyság   D) papság

b) Melyik király intézkedései ösztönözték az idézetben olvasható változásokat? .....

c) Milyen a forrás hangvétele? Karikázd be a helyes betűjelet!

A) vicces   B) gúnyos   C) figyelmeztető   D) magyarázó

d) Melyik franciaországi eseményre utal a szöveg? Karikázd be a megfelelő betűjelet!

A) a versailles-i palota építése   B) francia forradalom   C) francia-angol háború

B) „Egymást érik a faültetvények, szántóföldek és telepesfalvak, mindennek létesítése tömérdek költséget okoz a királynőnek. A falvakat tervszerűen, szabályosan építik, a házakat fahiány miatt vályogból készítik és náddal fődik. Minden telepítvényes házat, mezőgazdasági eszközöket, néhány lovat és bizonyos nagyságú szántóföldet kap.”
(Részlet egy korabeli utazó leveléből)

e) A 18. század melyik időszakáról szól leginkább a forrás? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A) 1712-1740   B) 1740-1780   C) 1780-1790

f) A Magyar Királyság melyik területével kapcsolatos leginkább a szöveg?
Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A) Duna-Tisza köze   B) Dél-Erdély   C) Temesköz   D) Szalvónia

g) Melyik fogalom kapcsolható leginkább a szöveghez? Karikázd be a megfelelő betűjelet!

A) belső vándorlás   B) betelepülés   C) betelepítés

C) Az 1723. évi 18.törvénycikk 4. § „[...]a földesurak a jobbágyokat és a lakosokat a megfelelő módon megállapított urbáriumon felül semmiféle szokatlan, az urbáriummal ellenkező kötelezettségekkel a közjó kárára ne terheljék, arra a megyei tisztviselők [...] felügyelni a jobbágyokat a földesurak elnyomásától mentesíteni, s az ily földesurakat tisztjükből eredő hatalmuknál fogva büntetni tartozzanak...”
(Részlet az 1722-23-as országgyűlés törvényeiből)

h) Melyik kötelezettséget nem tartalmazhatta az alábbiak közül egy korabeli urbárium?
Karikázd be a megfelelő betűjelet!

A) robot   B) földbér   C) hadiadó   D) ajándék

i) Kiknek kellett biztosítani a jobbágyok védelmét a szöveg szerint? .....

j) Melyik évben szabályozták államilag az urbáriumok tartalmát a 18.század folyamán? .....

8. A feladat a Magyar Királyságban élő népcsoportokkal kapcsolatos. Töltsd ki a táblázat hiányzó részeit!

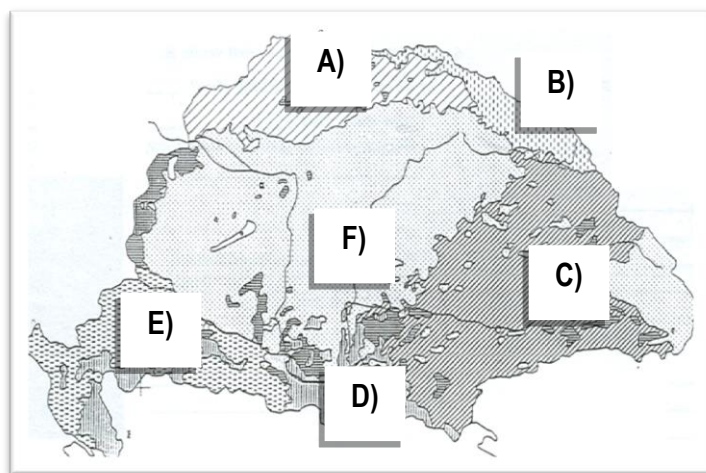
A népcsoport neve és aránya az össznépességből 1790-ben hazánkban	román 16,1 %	..... 3,5 %	..... 9,6 %	..... 10 %	..... 7 %	szlovák 10,6%
A népcsoport térképről leolvasott betűjele	.....	.....	E)	nincs jelölve	.....	.....
A népcsoporttal kapcsolatos állítás száma	.....	nincs állítás	.....	nincs állítás	4)	.....

a1 b1

c1 d1

e1 f1

.../6pont

állítás	száma
Samuil Klein latin betűs nyelvtankönyvet írt népünknek.	1)
Anton Bernolák nyelvtan-és irodalomkönyvet írt okulásunkra.	2)
Magyarország és a mi országunk - felfogásunk szerint -, egyenrangú társország.	3)
Határőrezredek tagjaiként kollektív kiváltságban is részesültünk, de területi autonómia követelésünket az udvar nem támogatta.	4)

9. A 18. századot több történész is hazánk békés építkezése időszakának tartja. Döntsd el, hogy az alábbi állítások közül melyek igazak a 18. századi Magyarországra! Karikázd be az igaz, húzd át a hamis állítások betűjelét!

- Már a század első felében elterjedt a vetésforgó használata a magyar parasztság körében is. A korábban pihentetett földek helyén gyorsan terjedt az Amerikából érkezett burgonya termesztése.
- Országunk kiváló mezőgazdasági adottságai miatt fő exporttermékünk a 18. században elsősorban az élőmarha, a bor és a gabona volt.
- Ebben a században került magyar fennhatóság alá Fiume kikötője, és ekkor csatolták vissza hazánkhoz Erdélyt és a Temesközt is.
- A városiasodás gyors fejlődésnek indult, a polgárság aránya a század végére elérte a 10%-ot. Városainkat ugyan nagy számban nem magyar ajkúak lakták, de támogatták a társadalmi változások gondolatait.
- A 18.században épült ki sok mai magyar város barokk utcaképe is, mint például Egeré, Győré. Ekkor épültek nagyszámban barokk templomok hazánkban pl. Szentgotthárdon, Jászón, sőt már a klasszicizmus

a1 b1

c1 d1

e1

.../5pont

is megjelent, például váci a székesegyház építésénél.

10. Tegyéél relációs jelet (<, >, =) az összehasonlított adatok közé!

- a) Az örökös tartományok együttes területe és a Magyar Királyság területe Erdéllyel 1700 körül.
- b) II. József és Mária Terézia magyarországi látogatásainak száma.
- c) Népsűrűség a Felvidéken és az Alföldön a 18. század elején.
- d) A Festetich- és a Eszterházy-család legmagasabb címe.
- e) A magyar és a lengyel nemesség aránya a 18.század végén.

a1	b1
c1	d1
e1	
.../5pont	

**11. Írd a 18. század jelentős helyszíneihez a hozzájuk kapcsolódó kép vagy adat betűjelét!
Minden oszlopba két betűjel kerüljön!**

Eszterháza	Gödöllő	Keszthely	Martonvásár	Egyik sem
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

a1	b1
c1	d1
e1	f1
g1	h1
i1	j1
.../10 pont	

A)

B)

C)

D)

E)

F)

L. van Beethoven

G)

Mézők Intézet

H)

Grassalkovich Antal

I)

Georgikon

J)

A schönbrunni kastély mintájára épített kastély.